

Др Пенг Циђианг,
шеф кинеског експертског тима



ДОШЛИ СМО ДА ВАМ ПОМОГНЕМО

Разговарали смо са шефом кинеског експертског тима др Циђиангом о природи *ковида 19*, раду на вакцини, о искуствима Кине, мерама које су код нас предузете и улози Војске у условима ванредног стања при епидемији, али и о сврси њиховог боравка у Републици Србији.

Пишу Мира ШВЕДИЋ и Драгана МАРКОВИЋ

Шесточлани тим медицинских експерата из Народне Републике Кине, који је Влада те земље упутила како би Србији својим знањем и искуством помогли у борби против епидемије корона вируса, чине епидемиолози, пулмолози, специјалиста ургентне медицине и клинички психолог. Председник Србије Александар Вучић сачекао их је на аеродрому. Током протеклих дана имали су бројне састанке, обишли више установа у земљи, а на Војномедицинској академији одржали су три предавања на тему дијагностике, терапије и епидемиологије *ковида 19*. Разговарали смо са шефом кинеске делегације др Пенгом Циђиангом, из Центра за контролу заразних болести из провинције Гуангдонг, 25. марта, четвртог дана по њиховом доласку.

По доласку у Србију упознати сте са епидемиолошком ситуацијом у нашој земљи. Шта мислите о мерама које је Влада Републике Србије предузела до сада у борби против *ковида 19* и који би, према Вашем мишљењу, требало да буду следећи потези? Очегледно да самоизолацију заражених не сматрате довољном методом...

– У Србији смо већ четврти дан. Обишли смо неколико институција. Било смо у Институту за јавно здравље „Др Милан Јовановић Багута“, у Институту за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“, били смо на ВМА, обишли смо још неке болнице. Наравно, нисмо још довољно добро упознати са комплетном ситуацијом, али смо видели, судећи према извештајима које смо раније имали, да број званично заражених корона вирусом није у потпуности једнак оном који је у реланости. Јер, рецимо, приметили смо да се овде тестирају пацијенти који имају јасно изражене симптоме, а они који имају лакше симптоме нису обухваћени тестирањем. То се исто односи и на директне контакте које су имале особе које су заражене и људе који долазе из иностранства. Стога сматрамо да је број стварно оболелих од корона вируса већи од броја позитивно потврђених.

Које би по Вашем мишљењу мере требало предузети?

– Већ су предузете мере. Уведено је ванредно стање, полицијски час, затворене су границе, и све су то добре и ефикасане мере за контролисање епидемије.

Ваше искуство у борби против *ковида 19* је непроцењиво. Који поступци, која терапија у лечењу је била најделотворнија? Да ли сте и у којој мери користили методе традиционалне кинеске медицине?

– У Кини смо користили основни принцип, а то је откривање што већег броја оболелих, односно откривање људи који потенцијално могу бити оболели и тестирали их. Кинеску традиционалну медицину користили смо само као помоћно лековито средство. Није имало главну улогу у лечењу. Постоје неки клинички експерименти који говоре у прилог томе да је традиционална кинеска медицина у одређеној мери доста ефикасна, али смо тај метод лечења користили више као допунски метод лечења.

ТО ЈЕ ВОЈСКА

Изузетно је велика улога војске у сузбијању епидемије. Војска је у Кини радила на стварању мобилних болница, дала је велики број људи за спасавање и пружање помоћи људима. Од изузетног су значаја њихова дисциплина и искуство у спровођењу одређених мера. И код вас, на Сајму видели смо мобилну болницу коју је направила Војска. Могли сте да видите њихову брзину и ефикасност у раду. То је војска.

Преко друштвених мрежа до нас долазе различите поруке о опасности и отпорности *ковид* 19. Неки пишу да се на асфалту задржава неколико сати, други да нас маске не штите, трећи да теже опстаје на високој температури... Чињеница је да се суочавамо са вирусом који има изражену способност прилагођавања на различите услове и средине. Како бисте га Ви описали?

– То је нови тип корона вируса и према досадашњим сазнањима сличан је SARS-у и MERS-у. Отприлике његова отпорност слична је њиховој. Значи, „воли“ хладноћу и дуже се задржава на хладноћи. Било је неких говора да „не воли“ врућину, али је се према последњим искуствима баш „и не плаши“. Може да се уништи након сат времена излагања температури од +56 степени Целзијуса. Значи, може опстати и у Африци. И тамо има оболелих. Међутим, најлакше се појављује на хладноћи.

У којој фази је најопаснији?

– Најлакше се може пренети прва два дана од појаве болести и пет дана након појаве. Тада је најопаснији.

Шта је то конкретно на шта сваки човек у Србији мора да обрати пажњу? Које мере треба да предузме приликом одласка у продавницу?

– Носите маске. Само маске. Кад носите маску, то је један од најефикаснијих метода заштите.

Кад Вам је било најтеже током борбе са *ковид* 19?

– У периоду око кинеске нове године, значи од друге половине јануара до друге половине фебруара. Тад је било најтеже.

Како су људи у Кини психолошких подносили дуг боравак у изолацији?

– Сматрамо да је изолација најбоља мера за решавање проблема ширења ове епидемије. Иако се неки људи који су били подвргнути изолацији нису добро осећали, јер није лако бити изолован 14 дана, та изолација је прихваћена. Знали су да се само на тај начин може победити ова болест, уз поштовање мера која је донела кинеска влада. Међутим, ти људи нису били изоловани код кућа, него у другим просторима, на пример хотелима или за то одређеним местима, где су били сами у једној просторији, одво-

Шесточлани тим медицинских експерата из Кине стигао је 21. марта у нашу земљу





јени. Тако да јесте било тешко, али су сви схватили да треба да сарађују са Владом, да поштују мере које је она донела и да је то добро за друштвену заједницу, тако да су се у складу са тим и понашали.

Каква је вероватноћа да се неко ко је био заражен и оздравио зарази поново?

– Није велика вероватноћа.

Да ли је победа над короном победа доброг здравственог система?

– Наш здравствени систем јесте добар и изнео је велики терет. Међутим, у тој борби учествовала је цела друштвена заједница, многе институције, а не само здравствени систем. И само заједничком друштвеном акцијом успели смо да победимо овај вирус.

Огромну забринутост и солидарност делили смо са народом Кине, али и дивљење за све што сте у борби са епидемијом урадили. Данас је Италија најугроженија. Који су по Вама најдиректнији разлози за ситуацију у Италији, а сада и у Шпанији, САД?

– Пре свега, сматрамо да је садашња ситуација у Италији и Шпанији последица тога што се у раној фази појаве вируса нису предузеле адекватне мере за сузбијања развоја епидемије.

Иако је постојало искуство Кине?

– Да, али њихова влада није могла да предузме мере које су предузете у Кини. Механизам управљања у нашој земљи другачији је од оног у Италији, па је можда то разлог зашто нису предузели мере које смо ми предузели.

Најделотворнији лек против епидемије је вакцина. Међутим, процес стварања делотворне вакцине је дуг и неизванестан. Докле се у овом тренутку стигло?

– Сада и Кина и Америка припремају своје вакцине. Американци имају свој тип, а ми свој. У Кини су већ урађена испитивања вакцине на животињама, а сада се почиње клиничко испитивање на људима добровољцима.

Да ли је могуће да буде примењена почетком лета?

– То све зависи од клиничких испитивања. Сада је већ март и кад буду завршена клиничка испитивања требало би да прођу још три месеца да вакцина може и званично да се користи. Дакле, отприлике крајем јуна.

Каква је била улога кинеске војске у сузбијању епидемије? Да ли је и у овим тешким временима потврђена значајна улога коју војска има у миру, посебно изражена у ванредним ситуацијама?

– Када сам рекао да је цело друштво учествовало, под тим сам мислио да је учествовала и кинеска војска. Изузетно је велика улога војске у сузбијању епидемије. Војска је радила на стварању мобилних болница, дала је велики број људи за спасавање и пружање помоћи људима. Од изузетног су значаја њихова дисциплина и искуство у спровођењу одређених мера. И код вас, на Сајму видели смо мобилну болницу коју је направила Војска. Могли сте да видите њихову брзину и ефикасност у раду. То је војска.

У чему ће се састојати ваш рад у Србији?

– Дошли смо да вам погнемо. И пре доласка у Србију знали смо да наше две земље повезује традиционално пријатељство – да смо челични пријатељи.!

Фото: Димитрије Голл